

چاپارنامه

بولتن تمبرشناسی انجمن تمبر ایران

تلگرافخانه مبارکه
تبریز

داستان یک تمبر

(ادامه)
بررسی تخصصی
دندانه در سری
معروف به
"ناصری ۴ جور"

لیبل های ایران

دوره مظفرالدین شاه

پرونده ویژه

تمبرهای
موقتی
کرمانشاه

سخنی با اعضا

نمود که به زعم کارشناسان با مخاطب قراردادن تمام سطوح اعضای انجمن؛ به بهتر شدن فضای دانش فیلاتلی (تمبر شناسی) کمک بسزایی خواهد داشت؛ و از دریافت این بازخورد خرسنیدم، هرچند در ابتدای راهیم و قطعاً راهی فراخ در پیش رو داریم.

در این شماره؛ با همکاری کارشناسان تمبر؛ بر آن سعی شده تا این هدف گذاری استمرار داشته و به اعتلای سطح فیلاتلی ایران کمکی هر چند کوچک داشته باشیم. در اینجا شایسته است از عزیزانی که دارای یافته هایی در هر زمینه از تمبر و تمبرشناسی بوده و مطالب خود را منتشر نموده اند؛ دعوت به همکاری نموده تا روزهایی روشنتر از گذشته را رقم بزنیم.

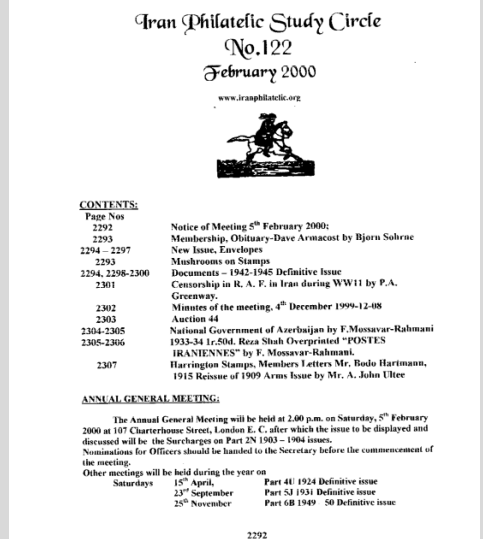
با احترام
مدیرعامل انجمن تمبر ایران
وحید بهکار

اعضای محترم انجمن تمبر ایران باسلام

باور داشته باشیم یا خیر، فضای مجازی و شبکه های اجتماعی سهم بسزایی از زندگی این روزهای ما را تشکیل میدهد. تا جاییکه بیشتر تعاملات و ارتباطات در این فضا شکل گرفته است. با ورود بیماری کرونا این چالش دو چندان شده و بر ماست تا انتخاب کنیم این نوع تعاملات چه نقشی در زندگیمان داشته باشد. انتخابی که سود و زیان آن با هدف گذاری ما گره خواهد خورد و آینده ما را در مسیرمان گره خواهد زد.

با این توضیح مختصر؛ انجمن تمبر ایران بر خود واجب میداند بستری در این زمینه فراهم کرده تا اعضای آن به بهترین صورت ممکن و با حداقل هزینه ها؛ به بالاترین سطح از دانش دست پیدا کنند. دانشی که شایسته تمبر و تاریخ پستی ایران است؛ و آن میسر نمی شود مگر با همدلی.

در اولین قدم؛ انجمن تمبر ایران اقدام به انتشار اولین شماره الکترونیکی از بولتنهای تمبر خود

نمونه بولتنهای انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران و انجمن دوستداران
تمبر اصیل که با زحمت مرحوم فرح بخش و مرحوم لوکاس تهیه میشد.

بررسی تخصصی دندان‌ها در سری معروف به ”ناصری ۴ جور“

در شماره قبل و به قلم دوست عزیزمان - جناب آقای هاروتیونیان؛ به چگونگی پیدایش تمبرهای ناصری ۴ جور پرداختیم. در ادامه قصد داریم تا پا را فراتر گذاشته و به یکی از ویژگی‌های زیبای این سری که همان دندان‌ها و انواع آن است بپردازیم. در این مقاله از تحقیقات و تصاویر مجموعه جناب آقای بهروز نصر سود برده ایم؛ که بدین وسیله از ایشان قدردانی مینماییم.

این سری تمبرها در چاپخانه دولتی اتریش در وین چاپ شدند. در سال ۱۸۷۶ میلادی، ۸ دستگاه دندان‌گذاری در این چاپخانه فعال بوده که باتوجه به نوع و تنوع دندان‌های این سری؛ از ۵ دستگاه مختلف باتوجه به مشخصات زیر در دندان‌گذاری استفاده شده است.

شماره دستگاه	ماشین شماره ۱	ماشین شماره ۲	ماشین شماره ۳	ماشین شماره ۴	ماشین شماره ۵
گروه اصلی دندان‌ها	۱۱ - ۱۰,۵	۱۱	۱۲ (نوع ۱)	۱۲ (نوع ۲)	۱۳
اندازه دقیق دندان‌ها	۱۱,۱ - ۱۰,۴	۱۱,۱ - ۱۰,۸	۱۲,۵ - ۱۱,۸	۱۲,۵ - ۱۱,۹	۱۳,۱ - ۱۲,۷
اندازه حفره‌های دندان‌ها	۱,۲۵ میلی‌متر و بزرگتر	۱,۲ میلی‌متر و کوچکتر	۱ تا ۱,۲ میلی‌متر	۰,۹ تا ۱ میلی‌متر	۱ میلی‌متر
در یک راستا بودن دندان‌ها	نامرتب	نامرتب	نامرتب	مرتب	نامرتب

نمونه تمبر و دندان‌های ماشینی شماره ۱

نمونه تمبر و دندان‌های ماشینی شماره ۲

نمونه تمبر و دندان‌های ماشینی شماره ۳

نمونه تمبر و دندان‌های ماشینی شماره ۴

نمونه تمبر و دندان‌های ماشینی شماره ۵

مطالعه دندان‌های تمبر ۱ شاهي

این تمبر در مجموع ۵ سری به تعداد کلی ۲۵۰ هزار عدد چاپ و منتشر شد.

تعداد ۱۶ دندان مختلف از این تمبر تاکنون ثبت شده است. شماره این دندان‌ها طبق جدول ذیل است؛

$10 \frac{1}{2}$	$10 \frac{1}{2} * 10 \frac{3}{4}$	$10 \frac{3}{4} * 10 \frac{1}{2}$	$10 \frac{3}{4}$	$10 \frac{1}{2} * 11$	$10 \frac{3}{4} * 11$
$11 * 10 \frac{3}{4}$	11	$11 * 13$	12	$12 \frac{1}{2} * 12 \frac{1}{4}$	13

$10 \frac{3}{4} * 10 \frac{1}{4} * 10 \frac{1}{2} * 10 \frac{1}{4}$
$10 \frac{1}{2} * 10 \frac{1}{2} * 10 \frac{3}{4} * 10 \frac{1}{2}$
$10 \frac{1}{4} * 10 \frac{1}{2} * 11 * 10 \frac{1}{2}$
$11 * 11 * 11 * 10 \frac{3}{4}$

همانطور که در جدول بالا مشهود است؛ بیشتر تنوع دندان‌ها در سری ماشین‌های نوع ۱ و ۲ بوده است. این ماشین‌ها به علت تراز نبودن ماشین؛ دارای بوجود آمدن بیشترین اختلاف در شماره دندان‌ها شده است. ماشین‌های با دندان‌های ۱۰ تا ۱۱ (شماره‌های ۱ و ۲) بعد از بروز ایراد از مدار خارج شدند و ادامه چاپ با ماشین‌های ۳ و ۴ و ۵ انجام شده است.

مطالعه دندانانهای تمبر ۲ شاهی

این تمبر در مجموع ۵ سری به تعداد کلی ۲۵۰ هزار عدد چاپ و منتشر شد.

تعداد ۱۱ دندانان مختلف از این تمبر تاکنون ثبت شده است. شماره این دندانانها طبق جدول ذیل است؛

12	12 1/4	12 * 12 1/4	12 1/4 * 12
12 1/2	13	13 1/4 * 13	

12 * 12 * 12 1/4 * 12
12 * 12 1/2 * 12 1/4 * 12 1/2
13 * 12 3/4 * 13 * 12
13 1/4 * 13 * 13 * 13

در این تمبر هیچ دندانانهای از سری ماشینهای با دندانان ۱۰ تا ۱۱ (نوع ۱ و ۲) تاکنون دیده نشده است.

نمونه بلوک با ماشین دندانان گذار شماره ۳
دندانان ۱۲ * ۱۲ ۱/۴
دندانان گذاری نامرتب

نمونه بلوک با ماشین دندانان گذار شماره ۴
دندانان ۱۲ * ۱۲
دندانان گذاری مرتب

مطالعه دندان‌های تمبر ۵ شاهی

این تمبر در مجموع ۵ سری به تعداد کلی یک میلیون عدد چاپ و منتشر شد.

تعداد ۱۱ دندان مختلف از این تمبر تاکنون ثبت شده است. شماره این دندان‌ها طبق جدول ذیل است؛

$10 \frac{1}{2} * 12$	12	$12 \frac{1}{4}$
$12 \frac{1}{2}$	$13 \frac{1}{4}$	$13 * 13 \frac{1}{4}$

$10 \frac{3}{4} * 13 * 11 * 13$
$11 * 10 \frac{1}{2} * 10 \frac{3}{4} * 10 \frac{1}{2}$
$11 \frac{3}{4} * 13 * 13 * 13$
$12 \frac{1}{4} * 12 \frac{1}{4} * 12 * 12 \frac{1}{4}$
$13 \frac{3}{4} * 13 * 13 * 13$

یکی از زیباترین دندان‌ها در این سری؛ دندان‌های ۱۱ و ۱۳ در یک تمبر میباشد.

$10\frac{3}{4} \times 13 \times 11 \times 13$

$11 \times 10\frac{1}{2} \times 10\frac{3}{4} \times 10\frac{1}{2}$

$11\frac{3}{4} \times 13 \times 13 \times 13$

$12\frac{1}{4} \times 12\frac{1}{4} \times 12 \times 12\frac{1}{4}$

$13\frac{3}{4} \times 13 \times 13 \times 13$

مطالعه دندانه های تمبر ۱۰ شاهی

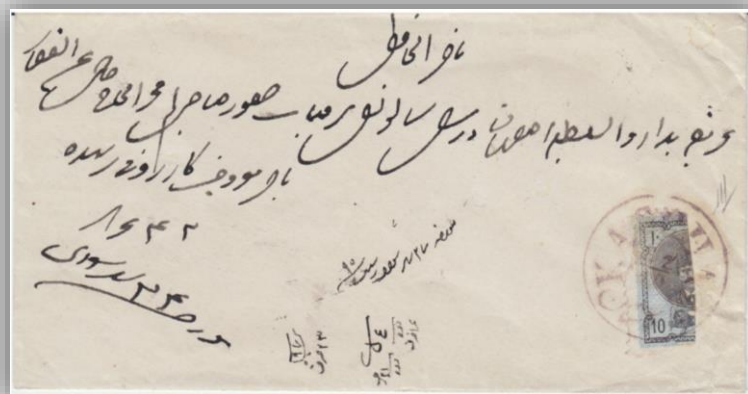

این تمبر در مجموع ۵ سری به تعداد کلی ۲۵۰ هزار عدد چاپ و منتشر شد.

تعداد ۷ دندانه مختلف از این تمبر تاکنون ثبت شده است. شماره این دندانه ها طبق جدول ذیل است؛

10 3/4	11	12 1/4 * 11
12 1/2 * 12 1/4	13	13 1/4

12 1/4 * 12 1/4 * 12 1/2 * 12 1/2

در شماره بعد؛ به تمبرهای مصرف شده این سری خواهیم پرداخت.
در صورتیکه در مجموعه خود پاکت یا مدرک پستی خاصی دارید که از این
سری تمبر بر روی آن مصرف شده، لطفاً با توضیحات مربوطه ارسال کنید تا با
نام خودتان در بولتن منتظر شود.

دوران
مظفرالدین
شاه
قاجار

مظفرالدین شاه قاجار (۲۳ مارس ۱۸۵۳ - ۳ ژانویه ۱۹۰۷)، پنجمین پادشاه قاجار بود که از سال ۱۸۹۶ تا زمان مرگش در سال ۱۹۰۷، سلطنت می کرد. از مهمترین کارهای او ایجاد قانون اساسی ایران بود که وی آن را بعنوان یکی از اقدامات نهایی خود به عنوان شاه تصویب کرد.

۱. نمونه غیر طلاکوب ؛

لیبل به رنگ طلایی روی کاغذ سبز-کرم به قطر ۳,۴ سانتیمتر متعلق به مظفرالدین شاه قاجار

** (تاکنون) تنها نمونه دیده شده است.

سری لیبلهای طلاکوب مظفرالدین شاه قاجار به رنگهای سبز، آبی و قرمز، چاپ برجسته طلایی با نوشته السلطان بن السلطان مظفرالدین شاهنشاه قاجار به قطر ۴.۶ سانتیمتر

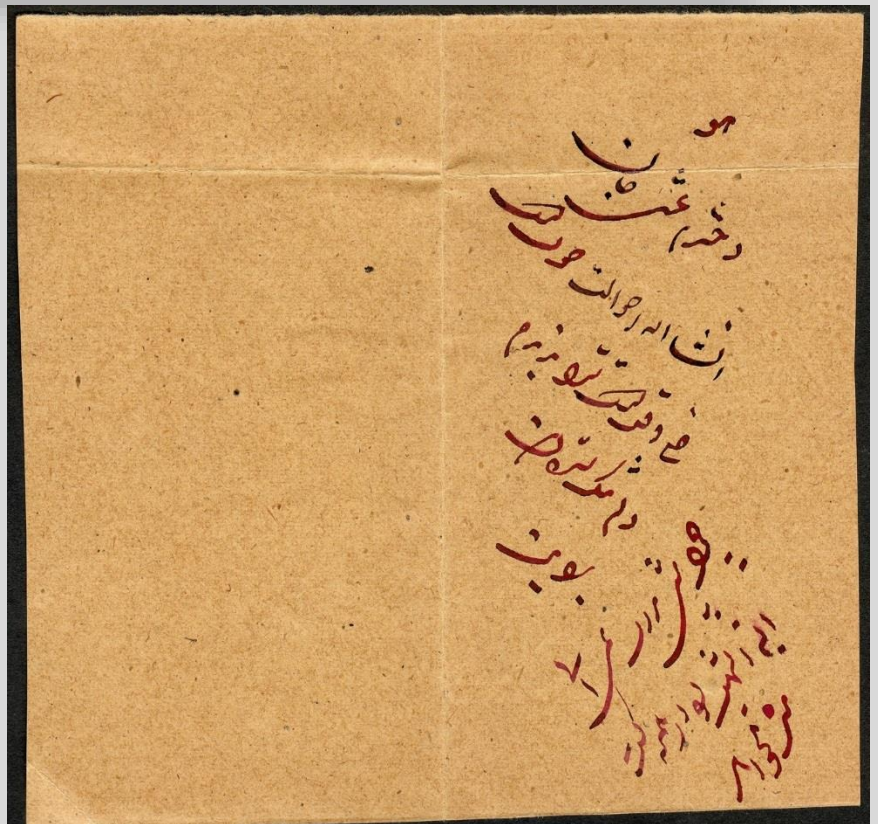

سری لیبلهای طلاکوب مظفرالدین شاه قاجار به رنگهای سبز، آبی و قرمز برنزی است. چاپ برجسته طلایی با نوشته السلطان بن السلطان مظفرالدین شاهنشاه قاجار به قطر ۴.۳ سانتیمتر

پاکت مصرف شده
و نامه مظفرالدین
شاه قاجار به
دخترش با لیبیل
شخصی شاه و
پاکت مخصوص
از قصر
صاحبقرانیه . در
پایین دستخط شاه
به دخترش عشرت
السلطنه

تمبرهای موقتی کرمانشاه

در جریان جنگ جهانی اول، نیروهای نظامی عثمانی برای مقابله با نیروهای روسی در همدان وارد کرمانشاه شدند. به سبب کمبود تمبر برای نامه عادی و سفارشی به خارج برای نیروهای مهاجم، تمبرهای یک قرانی سری احمدی کوچک با مهر دستی 12 Chahis و 24 Chahis سورشارژ شدند. تمبرهای تغییر قیمت یافته از ژانویه تا اواخر آپریل 1917 (برابر با دی ماه ۱۲۹۵ تا اردیبهشت ماه ۱۲۹۶ / ربیع الاول تا رجب ۱۳۳۵) در جریان بودند. پاکت‌های کامل که در پست مصرف شده باشند و یا اجازه تسلیم امانت بسیار کمیاب هستند (منبع: کتاب تمبرهای دوره احمدشاه قاجار نوشته آقای مهرداد صدری چاپ 2018 صفحه ۵۷).

البته آقای مهرداد صدری معتقدند هدف چاپ این تمبرها می‌تواند سوء استفاده از موقعیت هرج و مرج و تهیه یک مقدار تمبر برای فروش به تمبرفروش‌ها و کلکسیونرها باشد زیرا این تمبرها خیلی کم مصرف شدند و به این اندازه تمبرهای ارقام ریز موجود بوده است؛ همچنین اگر نیاز به ۲۴ شاهی داشته‌اند می‌توانستند از دو عدد ۱۲ شاهی استفاده کنند. به نظر ایشان این اقدام می‌توانسته توسط میرزا مسیح خان رئیس پست کرمانشاه که ارتباط زیادی با کلکسیونرها و فروشنده‌های تمبر داشته، انجام شده باشد.

شکل ۱: تمبر ۱۲ شاهی
کرمانشاه

شکل ۲: تمبر ۲۴ شاهی
کرمانشاه

Chahis 12 24

شکل ۳: سه مهر دستی سورشارژ کرمانشاه

سورشارژ تمبرهای کرمانشاه به صورت مهر دستی بوده است و اعداد 12 و 24 مهر دستی جداگانه‌ای از قسمت Chahis داشته‌اند؛ به همین دلیل زاویه و فاصله این دو قسمت از مهر سورشارژ در تمبرهای مختلف نسبت به هم متفاوت است.

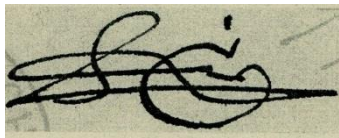
مهر دستی (Handstamp): نوعی مهر یا سورشارژ که توسط مهر چوبی، فلزی یا ... با دست روی تمبر زده می‌شود (منبع: راهنمای تمبرهای کلاسیک ایران، ویراست چهارم، نوشته گروه تمبرشناسی ایران، صفحه ۱۷).

بررسی پاکت، بارنامه یا اسناد پستی

این بارنامه در تاریخ ۱۲ آپریل ۱۹۱۷ برای ارسال محموله از کرمانشاه به همدان، صادر شده است و تمبر ۱۲ شاهی سورشارژ کرمانشاه و مهر KERMANCHAH No 2 را دارد. بیشتر پاکت‌ها و بارنامه‌هایی که تمبرهای کرمانشاه در آن‌ها استفاده شده است امضای رئیس پست کرمانشاه را دارند (منبع: توضیحات آقای مهرداد صدری در صفحه متعلق به مجموعه آقای ایرج افتخار).

شکل ۴: بارنامه با تمبر ۱۲ شاهی کرمانشاه، متعلق به مجموعه آقای ایرج افتخار

شکل ۵: امضای رئیس پست کرمانشاه

تصویر شماره ۶ یک بارنامه با تمبر سورشارژ ۱۲ شاهی کرمانشاه و ۴ عدد تمبرهای قرانی و تومانی احمدی کوچک را نشان می‌دهد که با مهر شماره ۲ کرمانشاه در تاریخ ۱۵ آپریل ۱۹۱۷ باطل شده است. آثار مهر پستی همدان در پشت بارنامه قابل مشاهده است.

شکل ۶: بارنامه با تمبر ۱۲ شاهی کرمانشاه و ۴ تمبر دیگر از سری احمدی کوچک متعلق به مجموعه آقای Bjorn Sohrne

contre présentation du barnameh N° ci dessus. après: که بارنامه نمره فوق را ارائه میدهد تسلیم نماید.

Nature du colis جنس بسته
 Valeur du colis قیمت بسته
 Poids du colis وزن بسته
 Contenu du colis محتوی بسته
 remis à la poste par M. به پست داده است

Taxes perçues		حقوق پستی	
	فران	دینار	
transport farsakh	۱۳		کرایه فرسخ
assurance	۱۳	۵۰	حقوق بیمه
barnameh		۹۰	بارنامه
Totaux	۲۶	۴۰	جمع

A le در تاریخ
 Le Chef du bureau, رئیس دفتر

شکل ۷: بارنامه با نمبر ۱۲ شاهی کرمانشاه و محموله دزدیده شده

در تصویر شماره ۷ یک بارنامه جالب (برگ اجازه تسلیم امانت) مشاهده می‌شود که پشت بارنامه به رنگ قرمز نوشته شده که: «امانت راجع به این بارنامه در دفتر پست کرمانشاهان به سرقت رفته و بارنامه به مقصد ارسال نشده است». به نوشته آقای بهروز نصر در گروه تلگرامی IPSC این بارنامه جالب تاریخ جنگ را نشان می‌دهد. فرستنده بارش را در اواخر اشغال کرمانشاه به پستخانه تحویل داد (۲۶ حمل «فروردین» ۱۲۹۶ خورشیدی برابر با ۱۵ آپریل ۱۹۱۷ میلادی). بارنامه با نرخ صحیح پستی درست شد ولی در شلوغی رفتن ترک‌ها از کرمانشاه، جنس را از پستخانه دزدیدند. بعد از چند ماه در تاریخ ۲۷ آگوست ۱۹۱۷ این بارنامه را با مهر KERMANCHAH No 2 باطل کردند.

در شکل ۸ جفت ۱۲ شاهی کرمانشاه در تاریخ ۱۰ مارس ۱۹۱۷ با مهر شماره ۲ کرمانشاه باطل شده است. رنگ جوهر مهرهای 12 و Chahis با هم متفاوت است.

شکل ۸: تکه با جفت ۱۲ شاهی کرمانشاه

شکل ۱۰: تصویر کامل مهر از کتاب آقای فرزین مصور رحمانی

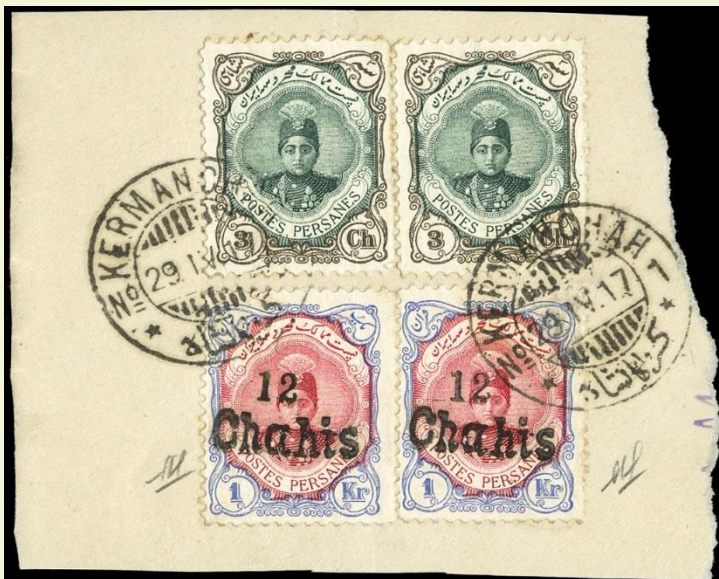
شکل ۹: دو طرف یک تکه با ۱۲ شاهی کرمانشاه و مهر پستخانه مبارکه صحنه پشت آن.

در شکل ۹ تصویر رو و پشت یک تکه با ۱۲ شاهی کرمانشاه و ۲ قران احمدی کوچک با مهر کرمانشاهان صادر و تاریخ ۲۵ مارس ۱۹۱۷ دیده می‌شود. پشت تکه قسمتی از مهر پستخانه مبارکه صحنه وجود دارد (تصویر شماره ۱۰).

شکل ۱۱ دو عدد ۱۲ شاهی کرمانشاه به همراه دو عدد ۳ شاهی احمدی کوچک و مهر KERMANCHAH No 1 با تاریخ ۲۹ آوریل ۱۹۱۷ را روی تکه نشان می‌دهد. تکه شکل ۱۲ قسمتی از یک پاکت بوده که ۱۲ شاهی کرمانشاه به همراه تمبرهای ۱ قران احمدی کوچک و سورشارژ یک شاهی ۱۹۱۴ روی ۱۳ شاهی احمدی کوچک در تاریخ ۸ آوریل ۱۹۱۷ با مهر شماره ۱ کرمانشاه باطل شده است.

شکل ۱۱: تکه با دو عدد ۱۲ شاهی کرمانشاه

شکل ۱۲: تکه با ۱۲ شاهی کرمانشاه، متعلق به مجموعه آقای ایرج افتخار

شکل ۱۳ قسمتی از یک سند بسیار جالب را نشان می‌دهد. در پستخانه‌ها زمانی که ارقام ریز تمبر مورد نیاز برای پاکت عادی و سفارشی مانند ۳، ۶، ۱۲ یا ۲۴ شاهی به تعداد کافی موجود نبوده، مجموع تمبر مورد نیاز برای تعداد زیادی پاکت را با رقم‌های درشت تومانی و قرانی که موجود بوده روی یک ورقه می‌چسبانند و بعد از نوشتن مشخصات و صورت جلسه و امضا، تمبرها را باطل می‌کردند. روی این پاکت‌های بدون تمبر نیز معمولاً نوشته می‌شده «تمبر در ورقه باطل شد» یا «تمبر در ورقه». پایین این برگه نوشته شده «۹۵ طغرا (واحد شمارش پاکت نامه) رسمی و ۹ طغرا سفارشی صحیح است» و امضا شده است (در کل ۱۰۴ پاکت). در قسمت جدا شده این سند، تمبر ۱۲ شاهی کرمانشاه با تاریخ ۱۸ فوریه ۱۹۱۷ به همراه ۱ شاهی احمدی کوچک با مهر شماره ۱ کرمانشاه باطل شده است.

شکل ۱۳: قسمتی از ورقه ابطال تمبر ۱۰۴ عدد پاکت،

متعلق به مجموعه آقای جاوید محمدی

شکل ۱۵: ۲۴ شاهی
کرمانشاه باطل

شکل ۱۴: تکه با ۲۴ شاهی کرمانشاه
متعلق به آقای نظام انصاری

شکل ۱۶: ۲۴ شاهی
کرمانشاه باطل

در شکل ۱۴ تمبر ۲۴ شاهی کرمانشاه روی تکه با مهر KERMANCHAH No 1 در تاریخ ۲۲ آپریل ۱۹۱۷ باطل شده است. شکل ۱۵ نیز تمبر ۲۴ شاهی باطل در تاریخ ۱۴ (فوریه یا مارس) ۱۹۱۷ را نشان می‌دهد.

پاکت تصویر شماره ۱۷
در تاریخ ۱۲ آپریل
۱۹۱۷ از کرمانشاه به
سفارت انگلیس در تهران
ارسال شده است. روی
تمبر سورشارژ ۱۲ شاهی
کرمانشاه مهر

KERMANCHAH
(DEPART) کرمانشاهان
صادر زده شده است.

لاک و مهر قرمز رنگ
روی پاکت آرم سلطنتی
امپراطوری بریتانیا

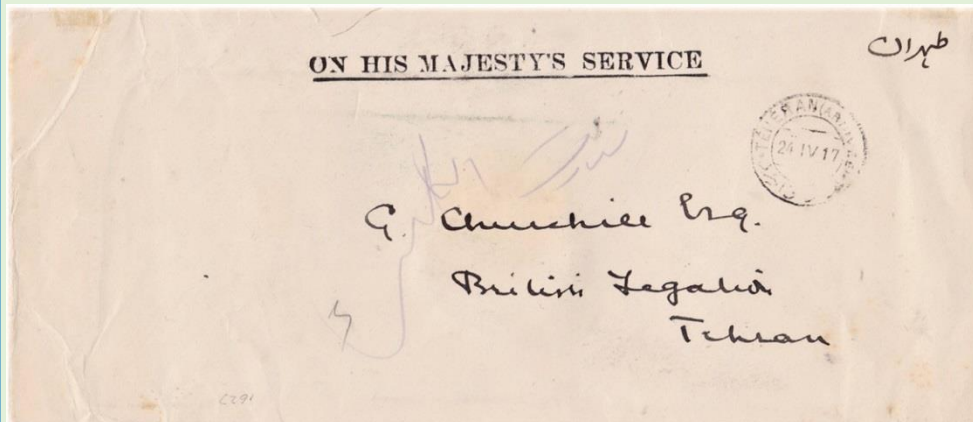
(Royal coat of arms
of the United
Kingdom)

می‌دهد و پایین آن قسمتی
از کلمه

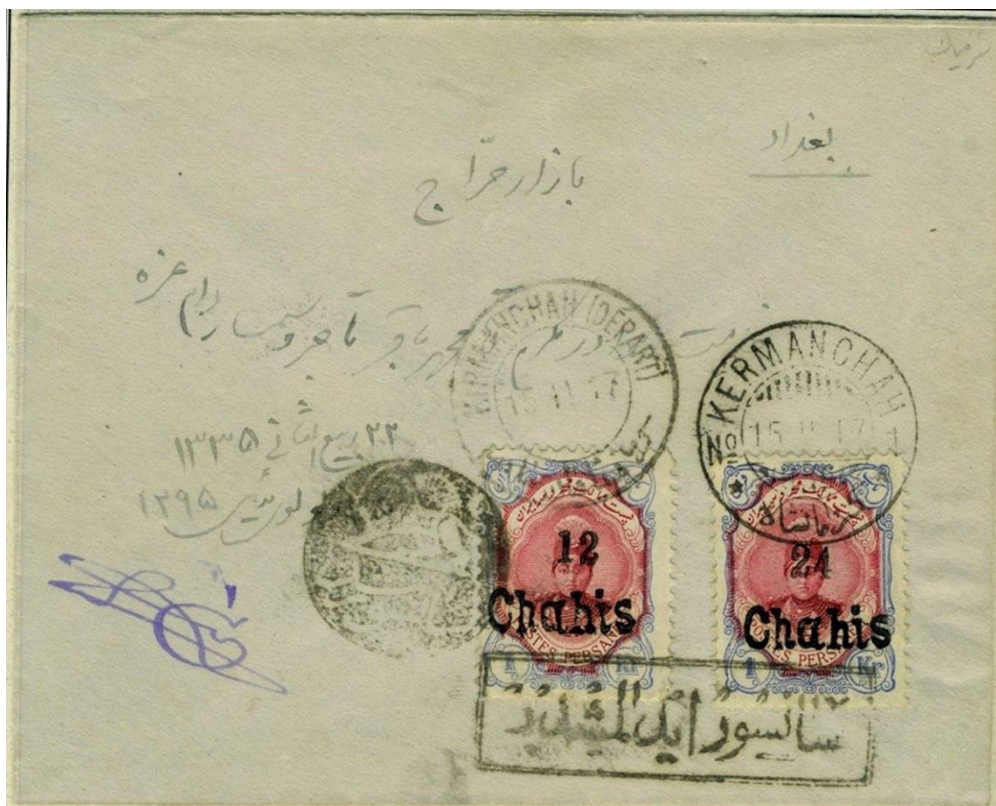
KERMANS SHAH
خواندن است. پشت پاکت

مهر پستی TEHERAN
(ARRIVEE) تهران

وارد، با تاریخ ۲۴ آپریل
۱۹۱۷ وجود دارد.

شکل ۱۷: پاکت با یک ۱۲ شاهی کرمانشاه ارسال به سفارت انگلیس در
تهران، متعلق به مجموعه آقای Bjorn Sohrne

شکل ۱۸: پاکت با تمبرهای ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه، مهر نگاتیو سانسور شد و مهر مستطیلی سانسور ایدلمشدر متعلق به مجموعه آقای ایرج افتخار

شکل ۱۹: پاکت با تمبرهای ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه، مهر نگاتیو سانسور شد و مهر مستطیلی سانسور ایدلمشدر متعلق به مجموعه آقای ناصر رجبزاده

شکل ۱۸ و ۱۹ دو پاکت با تمبرهای ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه را نشان می‌دهد. هر دو در تاریخ ۱۵ فوریه ۱۹۱۷ با مهرهای پستی KERMANCHAH No 1 و KERMANCHAH (DEPART) کرمانشاهان صادر، باطل شدند و مهر نگاتیو سانسور شد با شیر و خورشید (سانسور نظامی ایران)، همچنین مهر مستطیلی سانسور ایدلمشدر (سانسور نظامی عثمانی) را دارند. چند پاکت مشابه با این ترکیب دیده شده است که امضای رئیس پست را دارند و در تاریخ مشابه به بغداد یا کاظمین ارسال شده‌اند ولی مهر ورود یا مهر شهر دیگری را ندارند. نظر آقای بهروز نصر در مورد این پاکت‌ها این است که تمام این پاکت‌ها را رئیس پست کرمانشاه درست کرده و خودش هم امضا کرده و بعد از این که به تهران آمده این‌ها را فروخته است. آقای نصر این داستان را از کسی شنیده‌اند که خودش آنجا بوده و یکی از پاکت‌ها را از رئیس پست خریده است. به نظر ایشان با این که تمام تمبرها، مهرهای پستی و مهرهای سانسور در این پاکت‌ها اصل هستند ولی باید به‌عنوان فیلاتلیک یا یادبودی نگاهشان کرد. آقای ایرج افتخار نیز قبلاً در نظراتشان اشاره کردند که این نمونه پاکت‌ها فیلاتلیک هستند. در یک مقاله که توسط آقای شریفیان در مورد تمبرهای کرمانشاه نوشته شده است درباره این نوع پاکت‌ها این مطلب درج شده است: «یک روز آقای Amoudeh پنج عدد پاکت برای فروش به انجمن فیلاتلیک ایران که در آن زمان در خانه دکتر دادخواه برگزار می‌شد ارائه کرد؛ هر کدام دارای یک تمبر ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه و مهر نظامی امپراطوری عثمانی و مهر شیر و خورشید ایران؛ از آنجایی که بیشتر افراد حاضر در آن جلسه ایشان را به‌عنوان رئیس پست کرمانشاه در سال ۱۹۱۷ می‌شناختند پاکت‌ها را از ایشان خریدند؛ که دو عدد آقای شریفیان، یک عدد دکتر دادخواه یک عدد آقای چایچی و یک عدد هم آقای حاج حسین فرحبخش خریداری کردند. همچنین دکتر دادخواه ۵ بارنامه دارای تمبر ۱۲ شاهی کرمانشاه خریداری کردند.» به نظر آقای شریفیان تمبرهای کرمانشاه بسیار کم استفاده شدند و تمبرهای باطل این سری احتمالاً از تمبرهای با مهر السلطان محمد علی شاه قاجار یا سری کودتا با مهر جمادی الاخری کمتر مصرف شده است. ایشان اعتقاد داشتند ابهامی در علت تهیه این سورشارژ توسط اداره پست کرمانشاه وجود دارد و شاید آن‌ها می‌خواستند از موقعیتی که به خاطر کمبود ارتباط با تهران پیش آمده بود استفاده کنند تا یک تمبر با سورشارژ نایاب برای فیلاتلی ایران درست کنند (منبع بولتن شماره ۶۰ IPSC) آقای ناصر رجبزاده نیز به نقل از آقای چایچی اتفاق مشابهی را نقل کردند که «رئیس پست کرمانشاه کلاً ۵ پاکت به حاج حسین فرحبخش فروخته است و بعداً توسط ایشان میان افراد فروخته و پخش شده است». پس می‌توان تعداد حدودی این نوع پاکت‌ها را ۵ عدد در نظر گرفت.

شکل ۲۰: یک طرف پاکت با تمبر ۲۴ شاهی کرمانشاه، مهر نگاتیو سانسور شد و مهر مستطیلی سانسور ایدلمشدر

پاکت بالا (فقط یک طرف پاکت است و پشت آن جدا شده) کمی با آن پاکت‌های قبلی متفاوت است. در این مورد فقط تمبر ۲۴ شاهی روی پاکت خورده و تاریخ مهر ۱۳ فوریه است. نمی‌توان کاملاً مطمئن بود که این پاکت هم فیلاتلیک است.

ارورها و اشتباهات چاپی

شکل ۲۱: ارور چاپ دبل 24

شکل ۲۲: نگرفتگی مهر در قسمت بالای اعداد 2 و 4

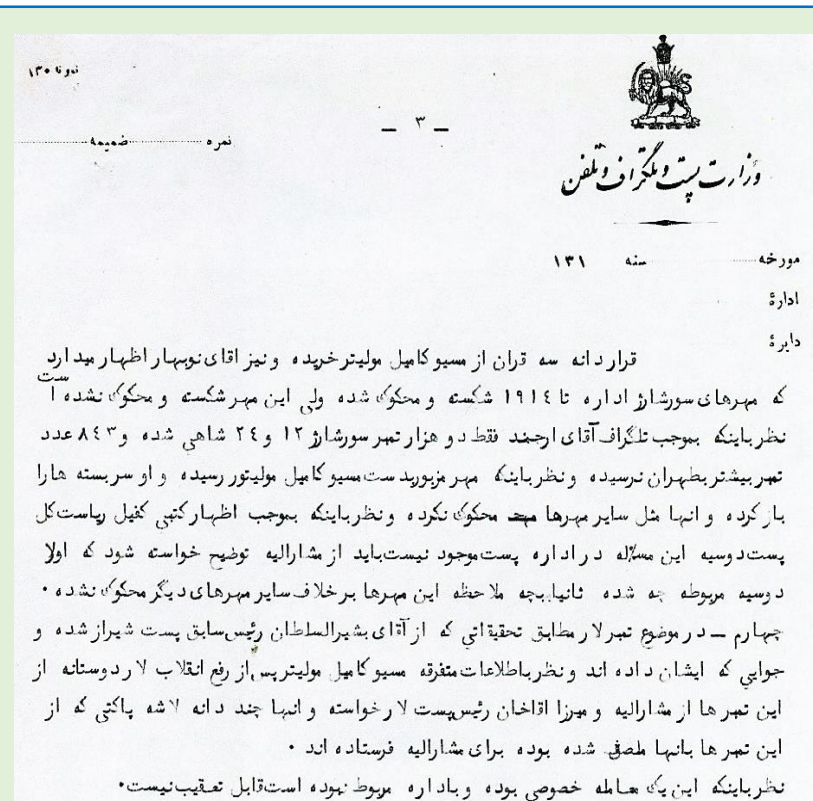

شکل ۲۳: خطوط چاپی اضافی

شکل ۲۴: جوهر اضافه یا Over inked

در بعضی نمونه‌ها مانند تصاویر بالا مهر دستی سورشارژ با اشتباهات چاپی یا ارور، روی تمبر خورده است. در یک مطلب که توسط آقای Napier نوشته شده است به وجود وارثیه جوهر آبی در مهر ۲۴ و رنگ سیاه مهر Chahis و برعکس، در چندین تمبر اشاره شده است ولی از این وارثیه تا کنون تصویری توسط نگارنده مشاهده نشده است.

شکل ۲۵: قسمتی از نامه اعتراضی در مورد عملکرد مولیتور نسبت به چندین تمبر از جمله تمبرهای کرمانشاه

دوم - در باب تمبرهای ۱۲ شاهی و ۲۴ شاهی کرمانشاه مطابق تلگراف جوابیه اقا میرزا مسیح خان ارجند رئیس حالیه پست گیلان و رئیس سابق پست کرمانشاهان در موقع مهاجرت دو هزار عدد تمبر - قرانی متساویا سورشاز ۱۲ و ۲۴ شاهی خورده و مقداری از باقی مانده ان تمبرها بانضمام مهرهای سورشاز در دو بسته مهور بمهر رئیس و دو نفر اجل^۱ بعنوان ریاست کل پست ارسال طهران گشته با مراجعه بدفتر محاسبات تمبر هلوم گردید هادل ۱۳۶ عدد تمبر ۱۲ شاهی و ۷۰۷ عدد تمبر ۲۴ شاهی^۲ بطهران رسیده و مطابق صورت لفا بشخاص معدود به قیمت اصلی فروخته شده که از ان جمله ۳۲۸ عدد خود سیمو مولیتور خریداری نموده و مطابق اظهاراتیکه آقای میرزا محمد علی خان نوپهار در ۱۸ اسد در کمیسیون نمودند آقای شوچه برخان عضو تلگرافخانه در موقع مراجعت از مهاجرت قریب سی عدد از این تمبرها را از قراردانه پنج تومان بایشان فروخته و مشارالیه چند دانه از قراردانه ده تومان به جنابان آقای مخبر السلطنه و آقای حکیم الملک فروخته ده عدد از ان تمبرها را هم به کننل نی پیر از قراردانه ده تومان فروخته ولی کننل مزبور پس از چندی مشارالیه را ملاقات و مقداری از این - تمبرها با و ارائه داده ایراد میکند که چرا انقدر به قیمت گران با و فروخته و اظهار داشته است که از رئیس کل پست به قیمت خیلی نازل خریده بعلاوه میزاهدای تاجر تمبر فروش در موقعیکه از فزنگ بطهران مراجعت نموده بمشارالیه اظهار داشته است که هادل ۳۸۰ م دانه از این تمبرها از

در کاتالوگ آقای فریدون نوین فرح بخش تیراژ تمبرهای کرمانشاه هر رقم ۱۰۰۰ عدد نوشته شده است. یک نامه اداری با سربرگ وزارت پست و تلگراف و تلفن هم وجود دارد که تعداد این تمبرها را ۱۰۰۰ عدد از هر رقم اعلام می کند و اعتراض هایی هم به نحوه برخورد کامیل مولیتور با این تمبرها در آن نامه نوشته شده است. البته آقای فرزین مصور رحمانی اعتقاد دارند که آن نامه برای بی آبرو کردن مولیتور نوشته شده و هرگز امضا نشد؛ وزیر پست پس از تحقیقات، مولیتور را خواست و او را به عنوان مدیر پست منصوب کرد.

مجموعه تمبرهای کرمانشاه برنارد لوکاس فقید

تمبرهای کرمانشاه با توجه به تیراژ کم و عرضه محدود به کلکسیونرها در طول تاریخ فیلاتلی ایران از پرطرفدارترین تمبرها شمرده می‌شدند و همیشه قیمت نسبتاً گرانی بین تمبرهای هم دوره خود داشتند. در سال 2018 بعد از فوت آقای برنارد لوکاس رئیس سابق انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران و از محققین برجسته فیلاتلی ایران، خانواده وی تمام مجموعه و تمبرهای لوکاس را به مؤسسه حراجی Cavendish در انگلستان برای فروش تحویل دادند و حراج کوندیش نیز در دو نوبت حراج، تمام مجموعه لوکاس را به فروش رساند. در این مجموعه تعداد قابل توجهی از تمبرهای مینت کرمانشاه نیز وجود داشت که تا قبل از عرضه، کسی از وجود این تعداد تمبر خبر نداشت. تا همین چند سال پیش دو عدد تمبر ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه در صورت بی‌شارنیه بودن حدود ۲۵۰۰ دلار خرید و فروش می‌شدند که عرضه این تعداد تمبر به صورت یکجا باعث شد قیمت این سری به حدود یک سوم قیمت قبلی برسد.

تعداد تمبرهای باطل نشده کرمانشاه که از مجموعه برنارد لوکاس فقید در حراج کوندیش به فروش رسید به شرح زیر است.

۱۲ شاهی: ۱۰۷ عدد به صورت تک، بلوک و شیت بزرگ.

۲۴ شاهی: ۱۴۸ عدد به صورت تک، بلوک و شیت بزرگ.

۲۴ شاهی مهر بدون نقطه: ۴۳ به صورت تک، بلوک و شیت بزرگ.

شکل ۲۶: ورق ۵۰ تایی ۲۴ شاهی کرمانشاه با پرفراژ CC پایین ورق که بزرگترین بلوک دیده شده است؛

از مجموعه سابق برنارد لوکاس فقید، متعلق به آقای سایمون بنیسی

شکل ۲۷: ورق ۱۶ تا ۱۲ شاهی کرمانشاه از مجموعه سابق برنارد لوکاس

شکل ۲۸: ورق ۱۲ تا ۱۲ شاهی کرمانشاه با پرفراژ CC پایین ورق از مجموعه سابق برنارد لوکاس

مهر دستی بدون نقطه ۲۴ شاهی کرمانشاه

تمام تمبرهایی که سورشارژ اصل ۱۲ یا ۲۴ شاهی کرمانشاه روی آن‌ها خورده تمبر ۱ قران احمدی کوچک پرتره کشیده با دندانه 11.5×11 هستند. در همه تمبرهای باطل اصیل کرمانشاه و مواردی که تا کنون روی پاکت، بارنامه یا تکه دیده شده است، در مهر Chahis بین حروف i و s یک نقطه یا خط جوهری کوچک وجود دارد. در میان تمبرهای ۲۴ شاهی کرمانشاه که از مجموعه برنارد لوکاس عرضه شد تعدادی از تمبرها به صورت تک، بلوک یا شیت چندتایی وجود دارد که این نقطه یا خط جوهری کوچک بین حروف s و i را ندارند. البته قبلاً هم چند شیت مشابه این نمونه‌ها در مجموعه آقای ایرج افتخار دیده شده است که احتمالاً آن‌ها هم از همین منبع تهیه شده بودند (در این مقاله این نوع از مهر، بدون نقطه نامیده می‌شود). تاکنون در میان تمبرهای برنارد لوکاس فقید و تمبرهای مجموعه آقای ایرج افتخار در مجموع ۸۰ عدد ۲۴ شاهی با این مهر بدون نقطه مشاهده شده است و می‌توان این نظریه را مطرح کرد که این مهر دستی احتمالاً روی یک ورق ۱۰۰ تایی در زمان دیگری نسبت به مهر نقطه‌دار زده شده است. در بعضی از تمبرهای ۲۴ شاهی با مهر بدون نقطه، جوهر مهر در کلمه Chahis تا حدودی غلظت کمتری دارد و آبکی‌تر است و در مواردی رگه‌های رنگ آبی تیره هم در جوهر دیده می‌شود. ضخامت حروف در این نوع تمبرها کمتر از مهر پررنگ‌تر است که این اتفاق به خاطر کمتر بودن غلظت جوهر پیش آمده است. باید توجه شود مهر بی‌نقطه فقط در بعضی از تمبرهای ۲۴ شاهی مینت دیده شده است و تا کنون نمونه‌ای از تمبر ۱۲ شاهی بدون نقطه جوهری بین این دو حرف مشاهده نشده است.

شکل ۲۹: تمبر ۲۴ شاهی با مهر دستی بدون نقطه

Chahis

شکل ۳۰: کلمه Chahis در مهر دستی بدون نقطه

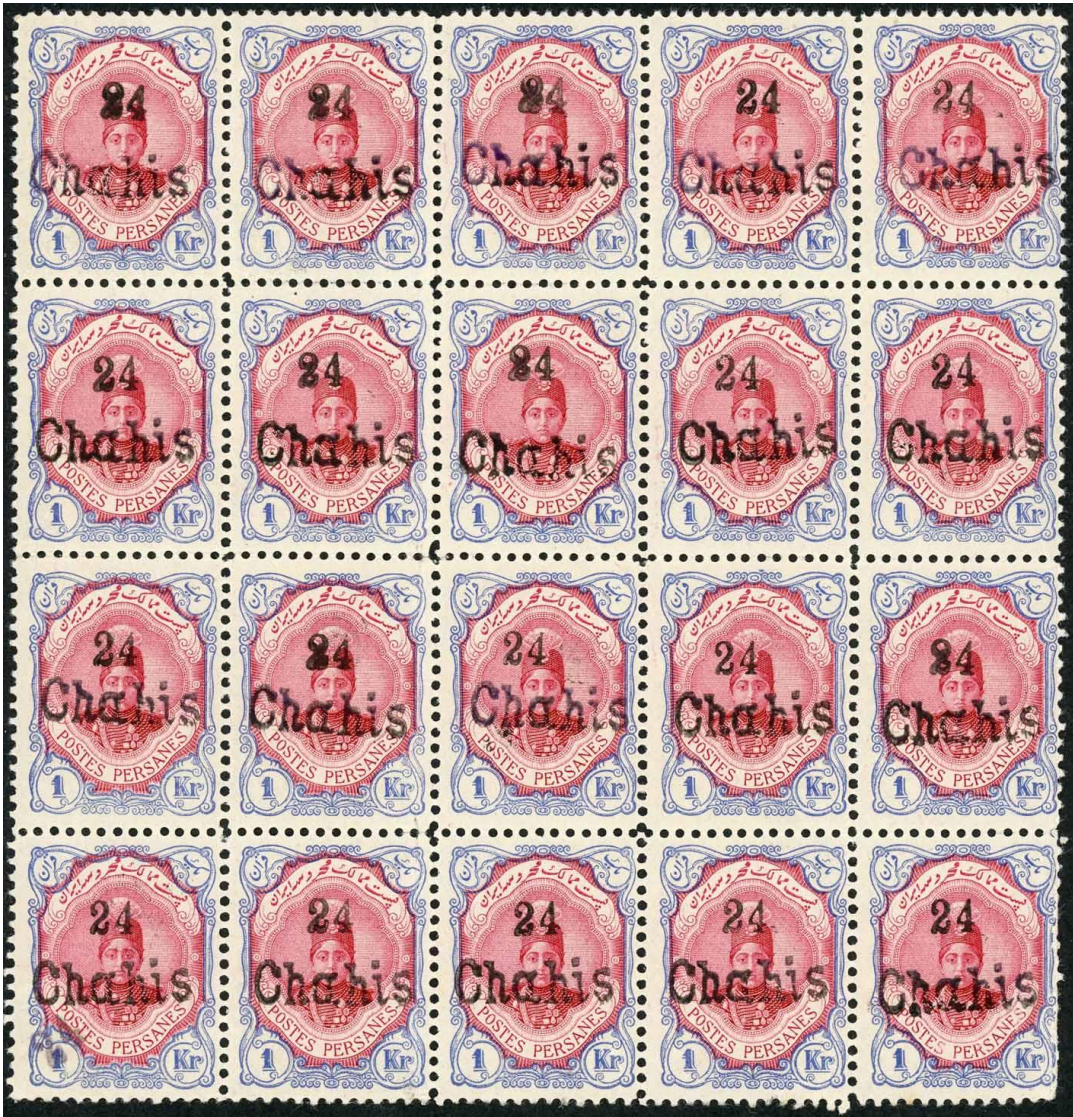

شکل ۳۱: سورشارژ با جوهر رقیق‌تر

شکل ۳۲: ارور عدد ۲۴ اضافه

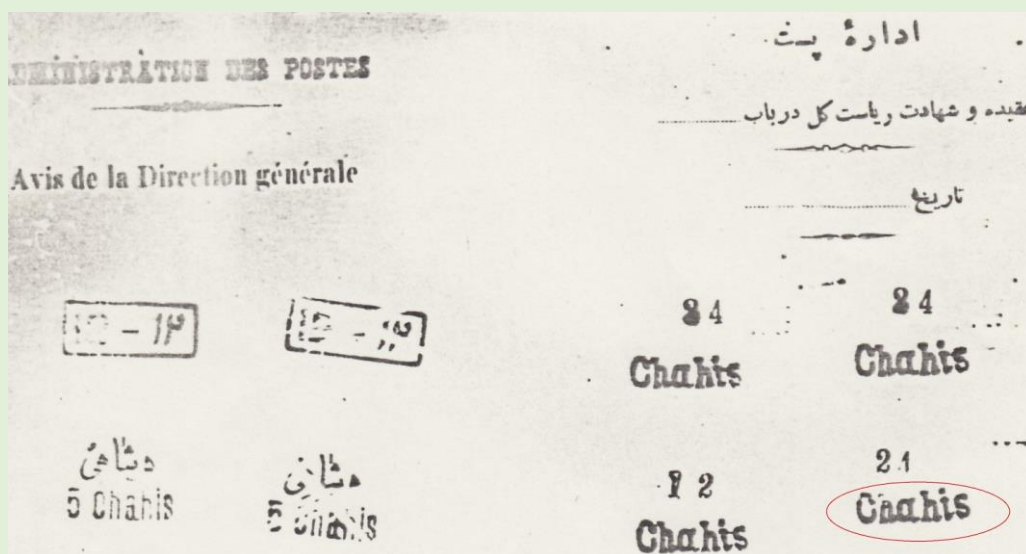
نکته دیگری که می‌تواند اصالت این نوع از سورشارژ را نشان بدهد این است که خود تمبرهای ۱ قران احمدی کوچک، اصل و پرتره بلند با دندانه 11.5×11 هستند یعنی دقیقاً همان تمبرهایی که برای سورشارژ کرمانشاه استفاده شده است. در مجموعه تمبرهای برنارد لوکاس شیت‌هایی از هر دو نوع مهر وجود دارد که می‌تواند نشان دهد احتمالاً این تمبرها از یک منبع تهیه شده‌اند.

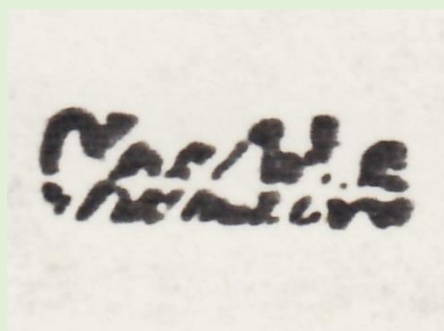
شکل ۳۳: شیت ۲۰ تایی از سورشارژ نوع دوم ۲۴ شاهی از مجموعه سابق برنارد لوکاس فقید

نکته جالبی که می‌توان در ادامه اضافه کرد این است که یک سند تاریخی با سربرگ اداره پست، قبلا توسط آقای فرزین مصور رحمانی ارائه شده بود. این سند تعدادی از سورشارژها و مهرهای دستی تمبرهای ایران بین اواخر دوره مظفردالدین شاه تا دوره احمدشاه را نشان می‌دهد. در این سند قبل از اینکه مهر شکسته و معدوم شود و غیر قابل استفاده باشد (معمولا با حک کردن حرف بزرگ X وسط مهر) یک نمونه از آن را روی کاغذ زده‌اند و بعد از خراب کردن مهر دستی هم یک نمونه زده شده است. آقای مصور رحمانی در مورد این سند اعلام کردند: «من این ورقه‌ها را سال ۱۳۵۷ در یک جلسه در دفتر دکتر دادخواه گرفتم و کپی کردم؛ در صفحه اول که به زبان فرانسوی بود دو امضا و یک مهر وجود داشت که احتمالا مربوط به اشخاصی بوده که این برگه‌ها را آماده کردند». در این سند نمونه‌ای از مهر Chahis برای ۲۴ شاهی دیده می‌شود که این نقطه جوهری بین حروف ا و S در آن وجود ندارد.

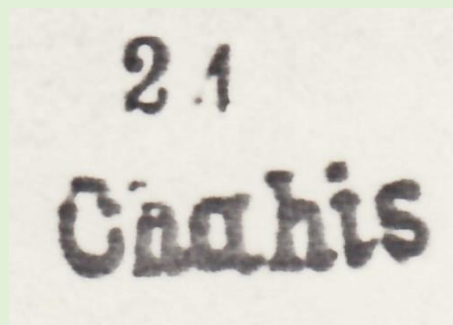
نظر آقای مهرداد صدری در مورد این نوع مهر این است که احتمالاً بعد از تمیز کردن مهر اصلی، با جوهری متفاوت دوباره تعدادی تمبر را مهر زده‌اند و بهتر است از این تمبرها با عنوان **Not Regularly Issued** نام برد. برآیند نظر کمیته کارشناسی IPSC در مورد این نوع مهر بعد از بررسی، تحقیق و بحث‌های زیاد این است که به احتمال خیلی زیاد این نوع مهر **Chahis** مهر دستی جداگانه‌ای از مهر اصلی نیست ولی به دلایلی این نقطه جوهری در مهر این تمبرها وجود ندارد. ممکن است این تمبرها در زمان دیگری نسبت به تمبرهای ۲۴ شاهی که این نقطه را بین حروف **i** و **s** دارند سورشارژ شده باشند و تغییر کوچکی در این قسمت از کلیشه مهر دستی انجام شده باشد. با توجه به تاییدیه شماره 210206-002، کمیته کارشناسی IPSC این نوع تمبرهای با مهر بدون نقطه را در دسته تمبرهای «به طور رسمی منتشر و مصرف نشده» قرار داده است.

شکل ۳۴: ورقه مربوط به مهرهای دستی در اداره پست که این سورشارژ نوع دوم **Chahis** بدون نقطه جوهری بین حروف **i** و **s** هم در آن وجود دارد

شکل ۳۶: کلمه **Chahis** بعد از خراب کردن مهر

شکل ۳۵: تصویر بزرگتر از این مهر

نتیجه گیری

همانطور که گفته شد تمبرهای موقتی کرمانشاه به دلیل اشغال این منطقه توسط قوای نظامی عثمانی و کمبود تمبر برای نامه عادی و سفارشی یا سوء استفاده از موقعیت هرج و مرج و تهیه یک مقدار تمبر برای فروش به تمبرفروش‌ها و کلکسیونرها سورشارژ شدند. در این مقاله در مورد این سورشارژ، ارورهای آن، استفاده این تمبرها روی پاکت، بارنامه یا اسناد دیگر و مجموعه تمبرهای کرمانشاه برنارد لوکاس فقید اطلاعاتی داده شد. در مورد پاکت‌هایی با دو تمبر ۱۲ و ۲۴ شاهی کرمانشاه و دو نوع سانسور نظامی ایران و عثمانی، نظر کارشناسان تاریخ پست ایران بر آن بود که این نوع پاکت‌ها به تعداد بسیار محدود توسط رئیس پست کرمانشاه درست شده و جنبه فیلاتیک یا یادبودی داشته است. در قسمت آخر مقاله، نوع بدون نقطه از مهر Chahis در ۲۴ شاهی کرمانشاه با کمی تفاوت نسبت به مهر اصلی معرفی شد. این نوع از مهر تا به حال روی تمبرهای باطل، پاکت، بارنامه یا تکه دیده نشده است. پس از بررسی، تحلیل و ارائه یک سند، دلایلی آورده شد که می‌تواند نشان دهد مهر بدون نقطه هم اصیل و همان مهر دستی قبلی با تغییرات کمی در کلیشه مهر و جوهر است که در زمان دیگری روی تعدادی از تمبرهای ۲۴ شاهی زده شده است و طبق نظر کارشناسان فیلاتی ایران در دسته تمبرهای «به طور رسمی منتشر و مصرف نشده» قرار می‌گیرد.

فهرست منابع و مراجع

- 1- Persiphila, Ahmad Shah Qajar, 2018 By Mehrdad Sadri.
- 2- The stamp of the reigns of Muhammad Ali Shah and Sultan Ahmad Shah by Lieut.-Col. G. F. Napier.
- ۳- راهنمای تمبرهای کلاسیک ایران، ویراست چهارم، نوشته گروه تمبرشناسی ایران.
- ۴- مجموعه سانسورها و نامه‌های نظامی آقای ایرج افتخار.
- ۵- مقاله آقای شریفیان در مورد تمبرهای کرمانشاه در بولتن شماره ۶۰ انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران صفحه ۸۰۴ و ۸۰۵.
- ۶- مهرهای پستخانه‌های ایران نوشته آقای فرزین مصور رحمانی، نسخه چاپی ۱۳۹۶، ص ۲۰۳.
- ۷- راهنمای تمبرهای ایران نوشته فریدون نوین فرح بخش.
- ۸- مطالب نوشته شده در گروه تلگرامی انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران.
- ۹- صحبت‌ها و تبادل نظرات با آقایان: مهرداد صدری، بهروز نصر، ایرج افتخار، فرزین مصور رحمانی و ناصر رجبزاده در بهمن ماه ۱۳۹۹.
- ۱۰- تاییدیه شماره ۲۱۰۲-۰۰۲ انجمن مطالعات تمبرشناسی ایران. IPSC.
- ۱۱- آرشیو تصاویر سایت آقایان: مهدی اسماعیلی mehdistamps.com، نظام انصاری tambr.net، مصطفی طهوری iranrare.com و مؤسسات حراجی cavendish-cherrystoneauctions.com، davidfeldman.com، cherrystoneauctions.com.

با تشکر فراوان از همه دوستان و عزیزانی که در تهیه مطالب، تصاویر و نظرات این مقاله به من کمک کردند از جمله آقایان: مهرداد صدری، بهروز نصر، ایرج افتخار، فرزین مصور، نظام انصاری، Bjorn Sohrne، ناصر رجبزاده، جاوید محمدی، علی شیرزاد و مصطفی طهوری.

یادبود یکصدسالگی تمبر تلگرافخانه مبارکه تبریز (۱۳۹۹-۱۲۹۹)

در زمان های گذشته در بسیاری از کشورهای جهان، تمبر مخصوص تلگراف منتشر و مصرف شده است که این تمبرها گاهی جزء تمبرهای پستی و گاهی جزء تمبرهای مالیاتی کشورها به حساب آمده اند. در ایران هیچگاه از طرف پست یا وزرات مالیه حکومت مرکزی، تمبر مخصوص تلگراف منتشر نشده، فقط در اواخر دوره قاجار و در شهر تبریز بود که یک تمبر با عنوان "تلگرافخانه مبارکه تبریز" منتشر و توسط تلگرافخانه تبریز که آن زمان زیرمجموعه بلدییه این شهر بود رسماً بر روی پاکت های حاوی تلگراف مورد مصرف قرار گرفت. این تمبر را میبایست در رده تمبرهای مالیه محلی قاجار طبقه بندی نمود.

شکل کوچک با جوهر بنفش رنگ بوده که سجع این مهر "اخبار تلگرافی" میباشد. مهر را یکبار بر روی تمبر و بار دیگر بر روی درب پاکت به عنوان مهر و موم میزدند، در نتیجه بر روی پاکت های کامل یا تکه های بزرگ، دوبار مهر "اخبار تلگرافی" مشاهده میشود.

نظر به تعداد بسیار محدودی که از این تمبر تاکنون مشاهده شده، میتوان تاریخ مصرف این تمبر را از سال انتشار در ۱۲۹۹ تا نهایتاً سال بعد آن یعنی سال ۱۳۰۰ خورشیدی در نظر گرفت، چون پس از کودتای سوم اسفند (سال ۱۲۹۹) و تسلط حکومت مرکزی بر ایالات و ولایات و قدرت گرفتن نسبتاً سریع حکومت مرکزی، رویه استفاده از تمبرهای محلی در ایالات به سرعت موقوف و قدرت عمل و استقلال ایالات نیز به سرعت رو به افول گرایید.

این تمبر در دو کلیشه تهیه شده که در نگاه نخست هر دو تمبر مشابه به هم بنظر میرسند اما در تمام جزئیات تفاوت های ظریفی دارند که این تفاوت ها مثلاً در لبه شمشیر و همچنین نقش گیاهی که در میانه تمبر نقش بسته، بیشتر نمود پیدا کرده است.

از شمارگان این تمبر نظیر اکثر تمبرهای مالیه آمار دقیقی در دست نمیباشد اما با بررسی های بعمل آمده تنها سه پاکت کامل در کلکسیون مجموعه داران بزرگ ایران به شرح زیر رویت گردیده:

- روانشاد استاد فریدون نوین فرح بخش (ایران)

- استاد ایرج افتخار (آمریکا)

- استاد بهروز نصر (آمریکا)

همچنین تاکنون تنها دو نمونه بصورت مینت با چسب اصلی گزارش شده که یکی در مجموعه آقای ساسان بهارآیین (آمریکا) و دیگری در مجموعه آقای محمود مهدوی (ایران) قرار دارد. نمونه های باطله، اعم از باطله عادی و یا بر روی تکه، تنها حدود ۱۵ مورد تاکنون مشاهده شده است.

نحوه ابطال این تمبرها عموماً توسط مهر نگاتیو بیضی

مشخصات تمبرشناسی:

شماره کاتالوگ: R5430 و R5431 (کاتالوگ بهارآیین)

دندان: ۱۱/۵

سایز کادر: ۲۷×۳۹ میلیمتر

رقم: ۱۰ شاهی آبی رنگ

سال چاپ: ۱۲۹۹ خورشیدی

کاغذ: سفید خطدار (فیلیگران)

چسب: سفید

فیلیگران: خطوط عمودی موازی

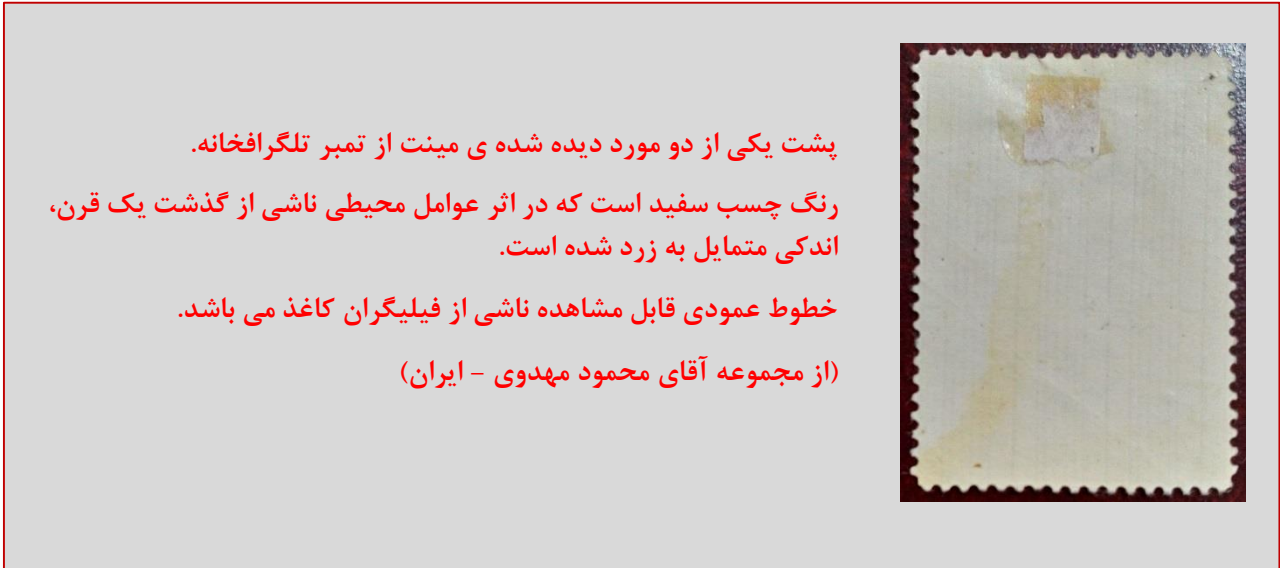
مهر مورد استفاده برای ابطال تمبر
تلگرافخانه تبریز با سجع:
"اخبار تلگرافی"

دو تیپ مختلف در کنار هم از تمبر تلگرافخانه مبارکه تبریز
(از کاتالوگ مالیه بهار آیین، جلد یک، صفحه ۴۵۰)

یکی از سه مورد پاکت دیده شده با تمبر تلگرافخانه (از مجموعه استاد ایرج افتخار - آمریکا)

پشت یکی از دو مورد دیده شده ی مینت از تمبر تلگرافخانه.
رنگ چسب سفید است که در اثر عوامل محیطی ناشی از گذشت یک قرن،
اندکی متمایل به زرد شده است.
خطوط عمودی قابل مشاهده ناشی از فیلیگران کاغذ می باشد.
(از مجموعه آقای محمود مهدوی - ایران)

تمبرهای موضوعی

همانطور که در ابتدای مقاله هم عرض کردم، تمبرهای موضوعی خود شامل بخش های مختلف دیگر می شوند.

تمبر حیوانات می تواند پرندگان، حیوانات دریایی، حیوانات منقرض شده «دایناسورها، ماموت ها و...»، حیوانات رو به انقراض یا اصطلاحاً WWF، پروانه ها، حشرات، انواع سوسکها ، حیوانات اهلی را شامل شود، که خود هر کدام از این بخش ها، باز شامل گروه های دیگر می تواند باشد.

پس بهتر است، برای داشتن یک مجموعه ی زیبا از تمبرهای موضوعی، اول یک مناسبت را انتخاب کرده و پس از تحقیق، شروع به جمع آوری تمام اقلام پستی در آن مورد نمود.

شخصیت های مهم بین المللی، مشاهیر علمی و ادبی، سیاستمداران، ورزشکاران، فعالان اجتماعی، سازمان های مختلف جهانی از قبیل سازمان ملل، یونسکو، صلیب سرخ، شیر و خورشید سرخ، هلال احمر، پیشاهنگی، لاینز، پیکار با بیسوادی و... یا بازیهای المپیک ، جام جهانی، المپیک زمستانی، ورزش های آبی، مسابقات جهانی و هر یک از رشته های ورزشی و خیلی از موضوعات دیگر وجود دارد، که مجموعه دار می تواند، بعنوان شروع یک مجموعه ی منحصر به فرد اقدام کند.

برای داشتن یک آلبوم زیبا کافی است، شما تمبرها را به صورت کامل مهر خورده و یا مهر نخورده از کشور خود یا مجموعه ای از کشورهای جهان جمع آوری کنید، و به یاد داشته باشیم، که مجموعه داری در وهله ی اول یک عشق، علاقمندی و یک سرگرمی است و جنبه ی اقتصادی آن می تواند در بلند مدت مد نظر باشد. و در آخر اینکه اگر دنبال سرمایه گذاری روی تمبرهستید!!! بهتر است، بورس و یا سپرده ی بانکی و طلا و ملک را انتخاب کنید.

از اولین روزی که تمبر در جهان بوجود آمد و کشورها یکی بعد از دیگری این فرزند تازه متولد شده را در آغوش خود کشیدند، کسانی پیدا شدند و شروع به جمع آوری تمبر کردند.

جمع آوری تمبر در کشورهای مختلف روشهای خاص خودش را دارد.

خیلی از مجموعه داران صرف سرگرمی و داشتن یک مجموعه تمبر، شروع به جمع آوری می کنند، و چه بسا فقط تمبرهای مصرف شده در آلبوم خود می گذارند. بعضی ها هم تمبرهای مهرنخورده ی مصرف نشده یا اصطلاحاً سالم جمع می کنند.

در این مقاله به تمبرهای موضوعی می پردازیم:

تمبرهای موضوعی یا تمبرهای مناسبتی، تمبرهایی هستند که در رابطه با یک موضوع خاص چاپ شده باشند، که این می تواند گل، ورزش، حیوانات، هوا فضا، دریا، وسایل نقلیه، روز ملی، روزها و مناسبت های بین المللی، سازمان های جهانی، شخصیت های مهم ، تمبرهای مشترک، تمبرهای شکلی و نا متعارف و هر عنوان دیگری باشد که هر یک می تواند زیر شاخه های دیگری نیز داشته باشد.

مثلا انواع گل، میوه ها و حتی دانه ها می توانند هر کدام بخشی از تمبرهای موضوعی را تشکیل بدهند، همانگونه که در تمبرهای وسایل نقلیه بخش های مختلفی از جمله ماشین، دوچرخه، قطار، موتور سیکلت، گاری، سورتمه و وسایل نقلیه ی اولیه و... وجود دارد.

جهت داشتن یک مجموعه ی نمایشگاهی زیبا و کامل تمبرهای موضوعی کافی است که مجموعه دار، یک موضوع خاص را با تمام جزئیات از جمله وارپته ها، ارورها، کارت، پاکت مهر روز، پاکت مصرف شده و سایر اقلام پستی از کشور خود و دیگر کشورها را به صورت حرفه ای جمع آوری کند.

برای شروع یک مجموعه ی موضوعی، کافی است، شما اول یک موضوع خاص را با تمام پراکندگی هایش انتخاب کرده و یک شاخه از آنرا به صورت حرفه ای ادامه دهید.

تمبرهای اولیه ی کشورها، تمبرهای خیریه و مالیه، تمبرهای پستی، پاکت های اولیه، پاکت های اولیه ی هوایی، پاکت های سانسور، کارت های پستی و خیلی از موضوعات این چنینی، همیشه شما را به عنوان نامزد دریافت جایزه ی اول معرفی خواهد کرد و شانس برنده شدن در نمایشگاه ها را می دهد!!

با سلام و احترام،

به آگاهی اعضای محترم انجمن تمبر ایران می‌رساند
باتوجه به تصمیمات متخذه در جلسه مورخه ۱۳۹۹/۱۰/۹
هیات مدیره انجمن تمبر ایران مواردی به شرح زیر مورد
تصویب قرار گرفت که اهم آن عبارتند از:

- ۱- باتوجه به درخواست جناب آقای قریشی مبنی بر
کناره گیری از عضویت و مدیر عاملی انجمن، ضمن
قدرانی از خدمات ارزشمند ایشان با استعفای وی موافقت شد.
 - ۲- در پی استعفای جناب آقای قریشی، آقای وحید بهکار به عنوان عضو جدید به جمع هیات مدیره انجمن
اضافه و همچنین ایشان با اکثریت آرای اعضای هیات مدیره، به عنوان مدیر عامل جدید انجمن انتخاب
و معرفی شدند.
 - ۳- مقرر شد در اسرع وقت نسبت به چاپ کارت جدید اعضای انجمن تمیر اقدام شود.
 - ۴- به منظور انعکاس اقدامات انجام شده و اطلاع رسانی اخبار و رویدادهای مربوط به تمبر، درگام اول
نسبت به فعال کردن مجدد کانال انجمن و همچنین فراهم کردن مقدمات تهیه بولتن های خبری، آموزشی و
پژوهشی و همچنین راه اندازی سایت رسمی انجمن اقدام مقتضی صورت گیرد.
 - ۵- با توجه به اتمام مهلت قانونی اعضای فعلی هیات مدیره انجمن، با مشورت اعضای مجمع عمومی مقرر
شد با توجه به شرایط خاص کرونایی کشور و عدم امکان حضوری اعضای انجمن، انتخابات جدید در سال
آینده برگزار شود.
- اعضاء فعلی هیات مدیره انجمن تمبر ایران به شرح ذیل می باشند:
- آقایان نیل فروش، هاروتیونیان، آخوندزاده، صفری، بهکار و ابراهیمی

با توجه به تصمیم هیات مدیره نسبت به چاپ کارت عضویت برای تمام اعضای انجمن تمبر ایران (با تاریخ
انقضای یکساله تا پایان سال ۱۴۰۰) خواهشمند است اعضای فعلی و عزیزان دیگری که تمایل به عضویت
در انجمن را دارند هرچه سریعتر نسبت به ارسال فایل تصویری یک قطعه عکس ۳ در ۴ و همچنین کارت
ملی خود و موارد ذیل اقدام نمایند:

میزان تحصیلات

نشانی کامل پستی به همراه کد پستی

شماره تلفن همراه

ایمیل (در صورت داشتن)

به همراه تصویر فیش واریزی به مبلغ یک میلیون ریال (۱۰۰ هزار تومان) برای حق عضویت تا پایان سال
۱۴۰۰ به شماره حساب ۴۱۰۲۵۰۷۲۸۷ بانک ملت شعبه بهار جنوبی به نام انجمن تمبر ایران
و یا شماره کارت زیر به نام آقای محمد تقی نیل فروش نزد بانک ملت

۶۳۶۲۱۴۱۰۷۵۹۳۳۱۰۲

اشتراک تمبر

با توجه به توافقات صورت گرفته با شرکت ملی پست، امکان تهیه تمبرهای منتشر شده به قیمت اسمی روی تمبر (با احتساب ۹ درصد ارزش افزوده) برای اعضاء انجمن تمبر ایران فراهم شده است. لذا عزیزی که تمایل به اشتراک تمبرهای جدید دارند هرچه سریعتر به یکی از اعضاء هیات مدیره انجمن پیام داده و میزان تمبرهای درخواستی خود را اعلام نمایند.

لطفا نقطه نظرات و پیشنهادات خود در راستای اهداف انجمن که همانا ارتقای سطح تمبرشناسی ایران است را با اعضاء هیات مدیره انجمن تمبر ایران در میان بگذارید.

رئیس جدید شورای تمبر

محمدجواد آذری جهرمی، با صدور حکمی سید جمال هادیان طبائی زواره، رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت ارتباطات را با حفظ سمت به عنوان «نماینده تام‌الاختیار وزیر و رئیس شورای تمبر» منصوب کرد. متن کامل حکم وزیر ارتباطات به این شرح است:

"جناب آقای سید جمال هادیان طبائی زواره

رئیس محترم مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی

با استناد به تصویب‌نامه شماره ۱۶۵۴۶۲ مورخ ۱۳۶۲/۵/۹ هیئت وزیران را بر اساس ماده (۱) دستورالعمل شماره ۱/۱۷۵۱۰ مورخ ۹۹/۲/۱۳ به موجب این حکم جنابعالی را با حفظ سمت به عنوان «نماینده تام‌الاختیار وزیر و رئیس شورای تمبر» تعیین می‌نمایم. امید است با اتکا به قادر متعال ضمن رعایت قوانین و مقررات مربوطه با جدیت و تلاش مضاعف خدمتگزاری به مردم و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را سرلوحه خود قرار داده و در جهت تحقق اهداف دولت تدبیر و امید اهم

انتظارات از جمله موارد ذیل را برآورده نمایید:

۱- هدایت امور مربوط به طرح و چاپ و انتشار تمبر (جاری و یادبود) و اوراق بهادار پستی و اعمال نظارت بر امور آن؛

۲- نظارت بر مراحل طبع و نشر تمبر؛
۳- توجه به آثار فاخر ایرانی اسلامی در انتخاب طرح و همچنین عکس‌های فاخر و به یادماندنی عکاسان انقلاب اسلامی؛

۴- استفاده از ظرفیت‌های هنرمندان ایرانی از طریق انتشار فراخوان یا برگزاری مسابقه طراحی

۵- آماده‌سازی روش کار دقیق برای فرآیندهای اجرایی شورا؛

۶- مدیریت، هماهنگی و نظارت بر درخواست‌های انتشار تمبرهای اختصاصی شخصی با موضوعات ملی فرهنگی؛

۷- همکاری با شرکت ملی پست در اصلاح چرخه طبع و نشر تمبر و رونق دوباره این یادگار ارزشمند."

نخستین جلسه شورای تمبر

هادیان افزود: آیین‌نامه قبلی شورا مصوب سال ۱۳۶۲ و با مقتضیات فعلی کار شورا هماهنگی ندارد و بنابراین برای تسریع و تسهیل وظایف شورا بازنگری در آن ضرورت دارد.

رئیس شورای تمبر ادامه داد: شورای عالی تمبر تصمیم دارد از ظرفیت‌های متعدد هنرمندان متقدم و متأخر به نحو مطلوب استفاده کند تا تمبر جمهوری اسلامی به‌عنوان سفیر فرهنگی ایران اسلامی در تمام جهان نقش آفرینی کند.

انتشار اولین تمبر نوروزی در دوره جدید

در ادامه این جلسه و پس از بحث و بررسی تمبرهای «نوروز ۱۴۰۰» بلوک هفت‌گانه تمبرهای نوروز ۱۴۰۰ برای چاپ و انتشار مصوب شد.

بر اساس این گزارش بلوک تمبرهای نوروز ۱۴۰۰ شامل ۶ مرقع زیبای تاریخی از گنجینه نسخ خطی کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران و تابلوی زیبای خوشنویسی از مصرع مشهور نوروزی حکیم عمر خیام است که در آستانه نوروز ۱۴۰۰ منتشر و به‌عنوان تمبر نکوداشت و جاری مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

اعضای شورای تمبر در ادامه این جلسه به طراحی و انتشار تمبر قدردانی از تلاش پژوهشگران ایرانی در تهیه و تولید واکسن ایرانی کرونا تأکید کردند.

شورای عالی تمبر به‌عنوان عالی‌ترین نهاد سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در حوزه طراحی و انتشار تمبرهای ملی و اختصاصی زیر نظر شخص وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار دارد و رئیس آن با حکم وزیر ارتباطات منصوب می‌شود.

نخستین جلسه شورای تمبر با مدیریت جدید برگزار شد / تصویب طرح بلوک تمبرهای نوروز ۱۴۰۰

صبح امروز نخستین جلسه شورای تمبر در دوره جدید با تکریم و معارفه روسای قبلی و جدید برگزار شد.

به گزارش مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، در ابتدای این جلسه سید جمال هادیان طبائی زواره، رئیس جدید شورا با قدردانی از تلاش‌های علی‌اکبر نصرآبادی، رئیس سابق شورا گفت: آقای نصرآبادی چند ویژگی بارز دارد که کمتر در مدیران هنری شاهدش هستیم. اول آنکه، آقای نصرآبادی هنرمندی درد آشناست که خودش مسیر پدید آوردن را طی کرده و زیر و بم فرآیند پدیدآوری را خوب می‌شناسد و طرح فاخر و نازل را به‌راحتی تمیز می‌دهد.

او افزود: دوم آنکه، آقای نصرآبادی وقتی به حقیقت یا واقعیت حرفه‌ای اطمینان پیدا می‌کند هرگز از آن عدول نمی‌کند و دچار ملاحظه و مصلحت‌اندیشی نمی‌شود. به همین دلیل در طول دو دوره ریاست ایشان بر شورای عالی تمبر، آثار فاخر و برجسته‌ای پدید آمد.

در ادامه جلسه، هادیان، رئیس جدید شورای تمبر رویکردهای نوین شورا و اصلاح فرآیندهای فراخوان، طراحی، عملیات چاپ، نشر و توزیع تمبر را توضیح داد.

او در شرح اهداف تازه شورا گفت: در اولین اقدام، پیش‌نویس بازنگری در آیین‌نامه شورا آماده شده که پس از بررسی و اعلام نظر مراجع حقوقی، مصوب و ابلاغ خواهد شد.

باتوجه به دریافت طراحی های کودکانمان در مسابقه طراحی تمبر و درخواست تمدید این مسابقه؛ طراحی تمبر نوروز تا ۲۰ اسفندماه ۱۳۹۹ تمدید شد.

داستان تمبر

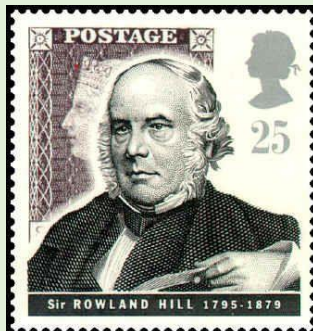
(باتوجه به تصاویر ذیل؛ جاهای خالی را تکمیل کنید)

دولت بریتانیا در سال ۱۸۴۰ میلادی نخستین تمبر دنیا را با ارزشهای یک پنی با تصویر..... که بعدها به پنی سیاه معروف شد، چاپ و منتشر کرد. پیشنهاد ایجاد تمبر در جهان برای اولین بار توسط..... که از او به عنوان پدر و ابداع کننده تمبرپستی نام برده می شود؛ بوده است.

تمبر در ایران در زمان پادشاهی..... و بعد از مسافرت او به اروپا ایجاد شد. بعد از این مسافرت؛ سیستم پستی نیز توسط کارشناسان اتریشی در ایران پیاده سازی شد. اولین تمبر رسمی ایران با نام تمبرهای..... میباشد که در ۴ ارزش؛ ۱شاهی / ۲شاهی / ۴شاهی و ۸شاهی تهیه شده بودند. به این تمبرها؛ تمبرهای کلاسیک شیر و خورشید اولیه ایران گفته می شود.

ملکه بریتانیا

رونالد هیل

ناصرالدین شاه
قاجار

باقری